

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik napokint reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Horvátok.

Magyar gyűlölség: horvát a te neved. Ez shakespearai nyelven van mondva, de így igaz.

Most hogy a horvát pénzügyi egyezményt tárgyalják a képviselőházban, jut eszünkbe az, hogy mégis micsoda furesa konglomeratum nemcsak az az osztrák monarchia, amelyet daczára, hogy képben és írásban is ismertettek és akartak népszerűvé tenni, de mégis hideg fogalom maradt, — de egyuttal az a jogviszony is, a melyben mi a horvátokkal vagyunk

Mert csak két dolgot tessék összehasonlítani. A térképet amely egy korona birodalmában tünteti fel a két országot — meg aztán amit a térképen kitüntetni nem lehet, azt a kiolthatatlan fajgyűlölséget, amely abban a horvát lakosságban a magyarok ellen mindenkoron meg volt és talán mindenkoron meglesz.

A mi közjogunkat Horvátországgal szemben örök időkre a „fehér lap“ jellemzi, amelyre a horvátok maguk irták rá azokat a feltételeket, amelyek mellett a magyar állammal nexusban akarnak lenni. S mégis soha se tudjuk magunknak megmagyarázni azt a végetlen gyűlölséget, amelylyel irányunkban viseltetnek odaát. Ez annál érthetlenebbé válik, ami kor ez a kis ország a maga hőseit ünnepli, akik egytől-egyig a magyar történelem alakjai. Zrínyiek, Frangepánok, Héderváryak a magyar állameszme hirdetői voltak, amikor tehát a horvátok ezekre gondolnak, mégis tudják gyűlölni a magyart, mint akinek hozzájuk semmi köze se lenne. akit csak mint zsarnokukat ismerik. Pedig hát tulajdonképpen mi bánthatja a horvátokat?

A saját önkormányzatuk oly széles mértékben van megadva, hogy ennél függetlenebb, önállóbb

önkormányzat az összes európai államok közül se képzelhető el. Nincs is ahhoz hasonló. A hátrányuk legföllebb az, hogy katonailag meg vannak védelmezve az osztrák magyar hadsereg szuronyaival, anélkül, hogy arányos mértékben adóznának, mint ahogy adózunk mi magyarok. Azonkívül a magyar állam kiépítette nekik a vasutat, amit azzal hálálnak meg, hogy minden tüntetésük alkalmával a vasutak és a postahivatalok címerereit és jelvényeit tépázzák meg, ha eleven magyart nem tudnak ütni. Mert ha eleven és különösen védtelen magyar kerül a körmeik közé, akkor aztán teljes mértékben mutatják ki hősi érzületüket.

Most újból jó egynehány millió jut ki nekik a magyar gavallérság jóindulatából.

Előre mondjuk, hogy elismerésükre nem számíthatunk. Sem a vérük, sem a természetük a

Gúnynevek.

Irta: Fellow R.

Bába Molnár Sámuel, Falábu Kovács Sándor, Sánta Juhász András, Süket Vajda István és sok más ilyen elnevezésű családunk van Magyarországon. S ha e nevek eredetét kutatjuk, akkor kiderül, hogy a Molnár, a Kovács, a Juhász, a Vajda családok valamelyik őseit a falubeliek a többé-kevésbé hízog melléknévvel, illetve gúnynévvel ruházták fel, a mely gúnynév aztán megmaradt az utódokra is. Alig van az Alföldön olyan család, a melynek ne lenne valamely gúnyneve. Különösen, ha a család olyan nevű, a milyen több van a faluban. Az eredeti gúnynévből így lett idővel megkülönböztető jelző-előnév.

A harmadik francia uralkodó család így kapta a Capetingek elnevezést. Ősüket Huagnak hívták s minthogy igen nagy volt a feje,

hát a köznép elnevezte Capet-nek — nagyfejűnek. Az Anjou család, a mely 1154-ben Anglia trónját foglalta el, Platagenet név alatt szerepel a történelemben. Planta geneta a latin neve egy virágnak, a melyet az uralkodó család feje a sisakján viselt mindenkor.

1142-ben Ausztria trónjára Henrik Yasomirgott került, a kinek az volt a nagyon gyakori szólásmódja: Yasomirgott helpe — Isten engem úgy segítjen.

Az olasz Caraffa-család nálunk is nagy szerepet játszott. Ezen család őse egy Sismondi nevű nemes volt, a ki IV. Henriknek olyanképpen mentette meg életét, hogy éppen a kellő pillanatban vetette magát a császár és a támadója közé, felfogván a császárnak szánt ütést. A császár maga törölte meg a vértet a vértől, úgy hogy a piros vértén három fehér vonal keletkezett, ezt mondván

hozzá: Cara fe m'e lá vostra, a hűséget szeretem.

II. Henrik angol király kedvenc fia János volt. Minthogy, mint legfiatalabb fiu előreláthatólag nem jutott volna a trónra, az apja tréfásan John Lack-Lard, vagyis földnélküli Jánosnak szólította. Midőn aztán minden várakozás ellenére János mégis csak király lett, megtartotta a gúnynevét, a melyen a történelem is ismeri.

III. Napoleon unokaöccsét általánosan Plon-Plon hercegnek szokta hívni. Midőn, ugyanis egész kicsiny korában Stuttgartba került, I. Vilmos azt kérdezte tőle, hogy mi a neve. Plon-Plon, mondá a kis fiu, a ki Napoleont akart mondani.

A németek őseit a rómaiak elnevezték germánoknak, azaz lándzsa-embereknek.

Igy lettek a szachs, vagyis rövid kard használata után a szászok és így keletkezett az oroszrusz elnevezés is.

 JOÓ-FÉLE

VIZGYÓGYINTÉZET

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizeura: ülő félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (naheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (naheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők, specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

a háladatosság. Nem azért horvátok, hogy elismeréssel legyenek a magyar jóságért, — amelyet már annyiszor alkalmaztak náluk eredménytelenül.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Tizenegy óra elmúlt, amikor Perczel Dezső megnyitotta az ülést.

Lukács László beterjesztette a beruházási törvényjavaslatot, egyben pedig visszavonta az e tárgyban 1903. május 28-án benyújtott törvényjavaslatot. Kéri javaslatának a pénzügyi bizottsághoz való utasítását.

Báró Kass Ivor: Nézete szerint a közgazdasági bizottságnak is tárgyalnia kell a törvényjavaslatot.

Lukács László: Soha sem volt szokás a beruházási javaslatot a közgazdasági bizottságban is tárgyalni.

Bartha Ferencz: Panaszolja, hogy egy fegyelmi ügyben előterjesztett interpellációjára választ még ma sem kapott. Kéri az elnököt, utasítsa a belügyminisztert a hárszabályok betartására.

Gróf Tisza István: Csak az obstrukció gátolta meg a kormányt az interpellációra válaszolni. A kormánynak különben is szándéka a szünet után az összes interpellációkra megadni a válaszokat.

Buzáth Ferencz: Sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a már hat év óta tárgyalás alatt álló egyezmény-javaslat ma sem készült el. Az okot abban látja, hogy nemcsak a horvát tuzók, de azok is, akik különben a békés hangulat hívei, a tárgyalások folyama alatt olyan követelésekkel léptek fel, amelyek egyáltalán nem teljesíthetők. Kifogásolja a mostani provizóriumjavaslatban új tételként szereplő három millió koronát. Nem zárkózik el attól, hogy Horvátország fejlődjék, de külön címen külön engedélyt nem lehet adni. Meglepi, hogy a horvát képviselők nincsenek jelen most az őket érintő törvényjavaslat

tárgyalásánál, pedig mikor a magyar alkotmány ellen készült a kormány merénylőre, valamennyien itt voltak. Nem fogadja el a javaslatot.

Gróf Bathányi Tivadar: Hosszasan elmondja, mi az oka annak a gyűlöletnek, melylyel Horvátország Magyarország ellen viseltetik.

Szederkényi Nándor: Arról beszél, hogy Horvátország mennyi hálátlansággal fizetett azokért a jótéteményekért, melyekkel Magyarország elárasztotta.

Utána a napirend utolsó szónoka, Babó Mihály beszél.

Babó beszédében az osztrák-horvát egyezményről beszél, majd a Szederkényi-pártot a kormány elleni támadásra hívja fel.

Beszéde után a ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, majd részleteiben is.

Ezután Lengyel Zoltán mentelmi ügye következett, a kit az ügyészség hatóság elleni erőszak miatt kér kiadatni. A ház a képviselő mentelmi jogát felfüggesztette.

A napirend megállapítása után az ülés 2 órakor véget ért.

Orosz-japán háború.

A koreai harcér.

Korea északi részében a japánok biztosítottak maguknak minden kikötőhelyet, hogy csapatokat szállítsanak a partra. A jég olvadni kezd s rövid idő múlva a kikötők tiszták lesznek a jégtől, úgy, hogy a hajók behatolhatnak. A japánok bámulatos kitarással dolgoznak. Mindenfelé kikötőhidakat vernek, földsáncokat húznak, erődöket építenek, vasutvonalat hevenyésznek. A japán államvasuti hivatalnokok egész Észak-Koreában fel vannak osztva és felügyelnek a munkára.

A koreai kormány megparancsolta a falvak lakosságának, hogy segítsék elő a japánok készülődéseit és szerszámokkal lássák el őket. A folyókon ponton-hidakat vernek és a partokon bambusznádból óriási gyorsasággal védőbástyákat, erődívenyeket róttak össze. Ily módon Söul-tól Songdnig megerősítették

taknak nevezi ma mindenki. Midőn ugyanis a hollandok odakerültek, az ott lakó népek-nél feltűnt nekik két, beszédközben igen gyakran hallatszó hang, a mely körülbelül úgy hangzott, mint: hott és tott; — s dacára annak, hogy az a nép még ma is koinn-nevezi magát, európai ember nem ismeri őket más néven, mint hottentották. Maláj nyelven a göndör haj zupuwah, a göndörhajuk után nevezték el a pápuaknak nevezett néptörzset.

Moszkvában a németek kabasznikok, azaz kolbászcsinálók. Oroszország más vidékein pedig kartoskák, azaz krumplievők; nálunk a német elnevezést a némából magyarazzák sokan; és a törököknél is nemtsé a német némely orosz népeknél pedig nemes; a mig a hollandi moffinak, azaz barátságtalan, morgóvának nevezi a németet.

A caracella egy kelta katonaköpeny volt,

az egész vidéket. A japánok egy hónap leforgása alatt döntő előnyomulásra készülnek. A japán sereg egy tömegben fog Koreában előrevonulni, hogy megütközzék az ellenséges derékhaddal.

Gingjangot a japánok megerősítették, hogy Pingjang völgyét megvédelmezzék. A japánok hadállásai bevehetetlenek.

A táviratok cenzurázása szigorubb, mint volt eddig.

A Vusung mellett lévő japán cirkálóhajó még ott maradt, mert az oroszok még nem teljesítették amaz ígéretüket, hogy a Mandsur ágyunaszádot harc képtelenné teszik.

Az adóhivatali fegyelmi.

A közigazgatási bizottság fegyelmi válaszmánya hétfő délután kezdte meg a belügyminiszter által a szabadkai adóhivatal ellen 107903/92. rendelettel elrendelt fegyelmi ügyek tárgyalását és három és fél napig tartó tárgyalások után ma este mondotta ki ítéletét, a mely bizony elszomorító világot vet azokra a rendetlen viszonyokra, a melyek városunk vagyonkezelése körül a multban a torony alatt állandósítva lettek.

Pártatlanság és sok jó akarat vezette a bizottság tagjait ítékezésüknel, mert a 22 fegyelmi alatt levő tisztviselő ellenében a legenyhébb fenytést alkalmazták. Város szerte örömmel fogják a hirt fogadni, hogy az adóhivatal derék és nagy szorgalmu vezetője Hegedüs János tanácsnok fegyelmi teljes fölmentéssel végződött. Hivatalvesztésre egyedül Pércsics Balázs ítéltetett, a kinek iratait a főnforgó bűncselekmény elbírálása végett az ügyészséghez fogják áttenni. A vagyoni felelősséget a fegyelmi alatt álló tisztviselők legnagyobb részére nézve megállapította a fegyelmi hatóság.

Az egyes hivatalnokokra nézve a fegyelmi bíróság ítélete a következő:

Hegedüs János tanácsnok, felmentés.

Birkás Lajos ny. tanácsnok, 800 korona birság.

Pajor Kornél, 300 korona birság.

Pércsics Balázs, hivatalvesztés,

a melyet a római császár Aurélius Antonius előszeretettel viselt, erről nevezték el katonai Caracallának, a mig Caligula annyit tesz mint katonacsizmácska, s minthogy Cájus császár gyermekkorában az apjával sokat járt a katonák között és mindig ilyen kis csizmát viselt, hát így ragadt reá a Caligula elnevezés, mint a hogy Napoleonra a szürkeköpenyes elnevezés.

A mult században élt az angol Vernow tengernagy, a ki roszt időben mindig egy teveszörköpenyt viselt. Az ilyen szövet angolul gromam és így az öreget a tengerészek elnevezték grognak, s minthogy ugyanaz a tengernagy a pálinkaivást mérséklendő, a legényeknek egy keveréket adatott pálinka helyett, a mely vízből, rumból és cukorból állott, a tengerészek ezt az italt is elnevezték grognak.

Midőn ugyanis a IX. században norman népek Svédországból hajókon átkelve a tengeren, Novgorod tájékán hatalmas országot alapítottak, az ott lakó népek elnevezték őket Rodsen vagy rusznak, azaz evezőknek.

A samojedek önmagukat Chasowáknak nevezik, a samojed annyit tesz, mint a ki kanál nélkül eszik. Az eszkimókat az indiai törzsek nevezték el így, a mivel azt akarták jelezni az ő nyelvükön, hogy azok mindent nyersen esznek.

Midőn a portugál hódítók Braziliában kikötöttek, olyan népre akadtak, amely a fülben és az alsó ajkon fadarabokat viselt. Ez a fadarab hasonló lévén egy hordódugaszhoz, a hódítók a népet a dugasz — botoque után elnevezték Botocudosnak. Így lettek a ludlábuk után Amerika délvidéki lakói patagonok. Patagon spanyolul ludlábát jelentvén.

A Jó-remény-fok körüli lakókat Hottentot-

Dr. Heiszler J.

ORVOSTUDOR VIZGYÓGYINTÉZETE

~ SZABADKÁN, Mária-Terézia-park ut. ~

Telefon szám 211 ————— Telefon szám 211

Gyógymódok: vizcura, massage, szénsavas fürdők (nauheimi) orvosi-torna és villanyozás.

Javalva: Álmatlanság-, főfájás-, szédülésnél; idegesség- és idegfájdalmaknál. Emésztési zavaroknál, főképen székrekedésnél. Rheumánál. Szénsavas fürdők (nauheimi) kitünő hatása a szív és vérédeny betegségeinél.

Malagurszky György, 300 korona bírság.
Joó Károly, 300 korona bírság.
Hegedüs Ferenc, dorgálás.
Letovác Dezső, dorgálás.
Piukovics István, dorgálás.
 Réti Izsó, 200 korona bírság.
 Ifj. Birkás Lajos, dorgálás.
 Radnics Pál dorgálás.
 Szaghmeiszter Lukács, dorgálás.
 Ognyanov Milán, 100 korona bírság.
 Dózsai Ferenc, 600 korona bírság.
 Odry Kálmán, elhalálózása folytán abban-hagyás.
 Nedelykovics Miladin, betegség folytán abban-hagyás.
 Nagy Torma Alajos, 50 korona bírság.
 Dulics Mihály, 50 korona bírság.
 Kovacsevics Demeter, dorgálás.
 Szudarevics József, 50 korona bírság.
 Csákovics János, 50 korona bírság.
 Szkenderevics Ödön 100 korona bírság.
 A fegyelmi iratok a miniszterhez felterjesztetnek még abban az esetben is, ha felelősség nem adatnék be.

H I R E K.

Dr. Schäffer Mór.

Túzként futott végig a hír ma délután, hogy városunk egyik kiváló embere: *Dr. Schäffer Mór* hirtelen szívinfarkus folytán meghalt. Még a délelőtt folyamán a kereskedelmi bank hivatalos helyiségében foglalatzkodott és egészen jól érezte magát, sőt a délután nála látogatóban volt jó ismerőseivel még el is tréfálgatott. Délután ugy egy óra tájban hirtelen rosszul lett, rohamot kapott és fél hat óra tájban már kiszenvedett.

Az elhunyt egyike volt a város igazi sziv és érzés dolgában is előkelő embereinek, kit úgy ügyvéd kartársai, mint minden jó ismerősei nagyrabecsültek. Elméssége és kifogyhatlan jó kedélye miatt szerették, sőt tréfái és ötletes mondásai szárnyra keltek, ismeretesek mindenfelé, úgy, hogy hosszú ideig tul fogják élni.

Mint ügyvéd, nagy tudásáról lett híressé. Évtizedek óta a kereskedelmi banknak ügyésze. Az ügyvédi kamara választmányi tagja, városi képviselő és ezenkívül számos tiszteletbeli állást töltött be. 61 éves volt és csak az utolsó években rendült meg egészsége, de többször felgyógyult, úgy, hogy orvosai is a teljes gyógyulást remélték. Elhunytát gyászolja özvegye, leánya és fia: *Dr. Schäffer Adorján*.

— **Személyi hír.** *Popp György* pénzügyigazgató és *Sztankovics György* államépítészeti főmérnök négy napi itt tartózkodás után ma este Zomborba utaztak.

— **A tüdővész elleni védekezés városunkban.** A közegészségügyi bizottság öttagu bizottságot küldött ki a tüdővész elleni védekezés módozatainak tanulmányozása és arról egy elaboratum kidolgozása végett. A bizottság tagjai névszerint: dr. Kertész Sándor, dr. Sántha György, dr. Révfy Jenő, dr. Szilassy Mór és dr. Novák József terjedelmes javaslatot dolgoztak ki és azt a közegészségügyi bizottság elé terjesztették, a mely azt e hó 14-én és ma megtartott ülésében tárgyalás alá vevén, egész terjedelmében magáévá tette. A javaslat a legközelebbi napokban a tanács, innen pedig a közgyűlés elé fog kerülni. A nagyfontosságú javaslatot lapunk egyik legközelebbi számában egész terjedelmében ismertetni fogjuk.

— **Házasság.** *Gottlieb Izidor* b.-gyarmati földbirtokos f. hó 27-én, vasárnap d. e. 1/2 12 órakor vezeti oltárhoz a helybeli izr. templomban *Kramer Antal* nagykereskedő leányát, *Erzsikét*.

— **A polgármesterek kongresszusa.** A városi törvényhatóságok polgármesterei az idén Nagyváradon tartják meg, pár év óta szokásos kongresszusukat. Az idei tanácskozásnak egyik legfontosabb tárgya a városi tisztviselők fizetésrendezése lesz.

— **A megyei gazdaszövetség ülése.** Bács Bodrog vármegye gazdasági szövetsége 1904. március hó 30-án d. e. 5 órakor a vármegyeház kis gyűléstermében igazgatósági gyűlést tart. Napirend: 1. Folyó ügyek elintézése. 2. A vármegyei állattenyésztési szabályrendeletek megváltoztatására irányuló módosításoknak mikénti keresztülvitele. 3. A kölcsönös tehénbiztosításra vonatkozó egységes szabályzatok kidolgozása. 4. Netaláni indítványok.

— **Uj ügyvéd.** *Dr. Székely Zoltán* tegnap a budapesti ügyvédvizsgáló-bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette és a legközelebbi napokban ügyvédi irodáját itt helyben meg fogja nyitni.

— **Hadzsy Emlék.** A Bács-Topolyán felállítandó Hadzsy emlék bizottsághoz eddig befolyt 3711 korona. Utóbbi időben gróf Zichy N. János és neje Kray Irma grófné 400—400 összesen 800 koronával járultak a nemes célhoz.

— **Topolyai ujtemplom.** A topolyai ujtemplom építését a megtartott árlejtésen Fazekas Lajos szabadkai építész nyerte el. Az ujtemplom még ez év folyamán tető alá kerül.

— **Miniszteri elismerés a szegedi kereskedelmi és iparkamarának.** Emlékeztében van még a közönségnek az a nagy-sikerü kerületi tanonc- és segédmunkakiállítás, melyet a szegedi kereskedelmi és iparkamara az elmúlt év augusztus havában rendezett. Most, az eredményekről való beszámolás után a következő sorokat intézte a kereskedelemügyi miniszter a kamarához: „Mult évi szeptember hó 28 án kelt felterjesztéséből őszinte örömmel értesültem a mult évi szegedi kerületi tanonc- és segéd-

munkakiállítás szép sikeréről, melyet jelentékenyen előmozdított a kerületbeli ipartestületek és tanonciskolák igazgatóságainak határozott támogatása. A midőn címnek a kiállítás rendezése körül kifejtett buzgó tevékenységeért és áldozatkészségeért elismerésemet kifejezem s fölkérem, hogy ezen elismerésemet a kerületbeli ipartestületeknek és tanonciskolák igazgatóságainak is tolmácsolni sziveskedjék, értesitem címet, hogy a jelentésben foglaltakat jóváhagyólag tudomásul vettem és hivatali elődöm mult évi május hó 20-án kelt rendeletével a kiállítás céljaira engedélyezett s egyidejűleg folyósított 2000 korona államsegélyt elszámoltnak tekintem, hozzájárulván egyuttal ahhoz is, hogy a cím a még szükséges kiadásokat saját költségvetése terhére fedezhesse.”

— **Számadás** a szabadkai főgimnázumi Önképzőkörre által 1904. márc. 13-án II Rákóczy Ferencz és 1848. márc. 15-ikének emlékeztére, a kassai Rákóczy szobor javára rendezett nyilvános diszgyűlés bevételeiről, kiadásairól és tiszta jövedelméről. *Bevétel* 271 drb. 1 koronás belépő jegy után 271 kor., 144 drb. 50 filléres tanulói belépő jegy után 72 kor., felülfizetésekből 12 korona, *összesen 355 kor.* *Kiadás* diszitésért 60 kor., nyomtatványokért 30 kor., hangjegyekért és szindarab szövegért 16 kor. 90 fill., hangozásért és hangszerjavításért 15 kor., a szindarab és élőkép rendezése körül fölmerült költségekre 16 kor., szolgáltnak 17 korona, *összesen 154 kor. 20 fill.*, mely összeg a kassai Rákóczy szobor bizottság elnökségének címére f. é. márc. 22-én a 3760. számú postautalványon elküldetett. *Felülfizettek:* N. N. 5 kor. 50 fill., Törley Gyuláné 4 kor., Sugár Béla 1 kor., Sztojkovics Dusan 1 kor., Lévy Imre 50 fill. Fogadják a t. felülfizetők, valamint Pesti Ihsz Lajos szinigazgató ur az élőképhez szükséges ruhaneműeknek, Andrassy György szijgyártó ur a kasirozott lónak és Kudlik Ádám hangszergyáros ur egy cimbalomnak szives kikölcsonzéseért alulirott igazgatóság köszönetét a hazafias cél nevében. Szabadka, 1904. márc. 24. A községi főgimnázium igazgatósága.

— **Baja színházat épít.** Ifj. Bobula János budapesti műépítész 3 tervet nyújtott be a bajai színház építésére. Az épület nagy arányu mert 26 páholy és 270 ülőhely lesz és a mellett 302 karzati ülőhely. Nevezett műépítész Zombor tanácsához is tervet nyújtott be a színház rekonstrukciójához, — melyet a bizottságok e héten tárgyalnak.

— **Kiházásító társaság.** A szabadkai első kiházásító társaság, mint szövetkezet vasárnap délután tartja alakuló közgyűlését a helybeli ipartestület helyiségében, a melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja a szervező bizottság.

— **Állami telepítések.** Bács-Bodrog, Krassó-Szörény és Temesmegyék 23 816 hold kincstári erdőt jelöltek ki telepítési célokra. Ebből 4400 holdat az uj telepések már megszállották, 10.000 holdat pedig most tarolnak.

Spitzer Ignác VENDÉGLŐ HELYISÉGÉBEN
 f. hó 27-én vasárnap
nagy tombolaestély.

Bathányi-utca (Gőzfürdővel szemben) levő

Kitűnő ételkről és italokról gondoskodom.

Tombola kezdete szini előadás után. — Az értékes tombola tárgyak Berger Testvérek üzletének kirakatában láthatók.

— **A szocialista kocsi vezető.** Kinos és majdnem végzetessé válható jelenet játszódott le tegnapelőtt este a palicsi villamos vasut egyik kitérőjénél a Palicsról a városba haladó villamos vasúti kocsi belsejében. A kocsiban másodmagával ülő Gaál rendőrbiztos szóváltásba elegyedett Severác kocsi vezetővel, aki izgató hangon kelt a szocializmus védelmére. A vita vége az lett, hogy tettelességre vetemedő kocsi vezető a rendőrbiztost a kocsi hátsó részéről lelökte, úgy hogy hanyatt vágódva terült el a sín pár közötti kavicsos talajon. Szerencsére a kocsi épen lassított tempóban haladt s így kisebb horzsolódásokon kívül az inzultált biztosnak nem történt komolyabb baja. A vehemens szocialista alkalmazott ellen bizonyára meg fognak tétetni a megtorló lépések, de hogy hasonló dolgok ismétlődésétől tartva, a villamost igénybevevő közönség tartózkodni fog, hogy az ilyen inzultusoknak kitegye magát, annak már bizonyára a villamos társulat fogja kárát látni.

— **Magas árenda.** Óbecse községében nagy bért fizetnek a jó földekért. De ily nagy összegre — mind az idén még Óbecsén sem emlékeznek. Nem kevesebb mind 110 frtot fizettek lánconként haszonbért az óbecsei szérüs kert földekért a városnak. Mily hasznos kell annak a földnek hozni ily magas árenda mellett?

— **A biztosítási ügynökök iparigazolványai.** A kereskedelmi miniszter a biztosító társaságok helyi ügynökeinek iparigazolványváltási kötelezettsége tárgyában rendeletet intézett az iparhatóságokhoz, mely szerint a biztosítási társaságok helyi ügynökségei csak abban az esetben tartoznak a kereskedelmi törvény 6. §-ában foglalt utalás folytán az ipartörvény rendelkezései alá és tartoznak üzletüket ez utóbbi törvény 4. §-ának megfelelően az iparhatóságnál bejelenteni s illetőleg iparigazolványt váltani, ha a helyi ügynökök a biztosítási ügyletek közvetítését iparszerűleg, vagyis hivatásszerű állandó kereseti foglalkozásként üzik és ebből kifolyólag a biztosító társaságtól a szerzett biztosításból folyó jutalékon kívül állandó fizetést huznak.

— **Tűzriasztás.** Ma hajnali 1/4 óra tájban tüzet jeleztek a majsai kapu felől. Mindkét rendbeli tűzoltóink rögtön a helyszínére vonultak, de a tűzveszélynek semmi nyomát sem találták.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Mihály Antalné Rác Julis V. köri 50 éves asszony ma este 6 óra tájban öngyilkossági szándékból lakásának udvarán a kutba vetette magát. Szerencséjére azonban tettét idejekorán észrevették és a házbeliék segélyére sietve, eszméletlen állapotban ugyan, de még élve huzták ki. A mentők azonnal a helyszínére siettek és a kórházba vitték, ahol most ápolás alatt van. Tettének okául hozzátartozói életuntségöt és idegbajból származó pillanatnyi elmezavart tulajdonitanak.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar.** az fedezze magiszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Házassági célből ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján,** ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Állásokat nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hírlap» útján lehet,** mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobb részben e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivataliszolgai, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célből könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselek fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **A primadonna estélye.** Egyik színházunk bűbajos primadonnájánál bizalmas estély volt a napokban, talán tizen vagy tizenketten voltak együtt, a haziasszony fiatal szép barátnői, néhány mágnás, köztük egy főispán, pár képviselő és két író. A vendégművésznők egyike a közönség izléséről kezdett beszélni, melyet nem lehet megtéveszteni, míg az egyéni izlés gyakran téved, a legkényesebb izlésű emberek is hihetetlenül elvetik néha a sulykot. A primadonna erre így szólt: Szeretném tudni, ki milyennek gondolja azt a bizonyos legkényesebb izlést? E kérdés nyomában hosszabb eszmecsere indult. Mindenki, aki szóhoz jutott, el akarja mondani az erre vonatkozó véleményét. Végre megszólalt a főispán. „Hát ha valaki igazi kényes izlést akar tanulmányozni — szólt mosolyogva — figyelje meg a közönség magatartását akár a művészetekkel, akár az irodalommal szemben. Kezdetben mindenki meglegedett a deklamációval s az egyszerű diszletekkel. Később a szavaláshoz jött az ének, a fényes kiállítás, pompás jelmezek, de ma már táncz is kell és így megy ez az irodalomban is. A lapok kezdetben irták politikáról és közölték a legújabb híreket s a közönség boldog volt, hogy drága pénzen ilyen lapokat kaphatott. Később divatba jött a tárcaczik a novella, a regény, már nem is lap, a melyben versek nincsenek a legjeleseb poétaktól, visszaemlékezések a legelső íróktól egy lap pláne cikkeket közölt maguktól a miniszterektől és legnevesebb államférfiaktól. De még ez mind semmi. Ugyanez a lap, melynek élén Kossuth Ferenc, Eötvös Károly és Fenyő Sándor állanak, évek óta úgy készül, hogy benne minden társadalmi osztály megtalálja a maga érdeke képviselőt, a kiknek valami teljesületlen vágyuk vagy reményük van, csak ehez a laphoz irnak és, föltéve, hogy jogos a kívánságuk, szószólóra találnak benne.” „Ah, hiszen a méltóságos ur az Egyetértés-ről beszél!” Kiáltott fel a primadonna. „Nem én — felelt a főispán — én a legkényesebb izlésről beszélek, a mit ez a lap kielégíteni törekszik, még pedig példát tudok rá, hogy sikerrel. Én egyszer véletlenül tanuja voltam két vármegyei jegyző szóváltásának. Az egyik dicsérte az Egyetér-

tést, a másik kifogásolta, hogy nem közöl divatképeket. „Az igaz, felelt az első, de küldi a Divat Szalont negyedévenként 1 frtért.” „Mas lapok ajándékkönyveket is küldenek szét” „De egyik se olyat, mint az idej Rákoczi Album, melyet még most is megkap minden új előfizető.” Hat ez is igaz, de más lapot ma már hét koronáért kapni negyed évre. „No, minden neven nevezendő tisztviselők ugyanezért a kedvezményes árért kapják meg az Egyetértést is.” „Ebben az esetben fejezte be beszédét a főispán az Egyetértésről el lehet mondani, hogy politikai függetlenségével, értesüléseinek gyorsaságával, szépirodalmi gazdagságával csakugyan a legkényesebb izlést is kielégíti” s az egész érdekes társaság egyhangulag igazat adott a szónoknak és elhatározták, hogy a most kezdődő évnegyedre valamenéien előfizetnek a magyar uri körök e régi elvű lapjára.

— **Az osztálysorsjáték** mai huzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyertek: 97454, 50239.

5000 koronát nyertek: 65498, 74562, 94332, 16872.

2000 koronát nyertek: 63235, 7517, 96924, 95798, 108458, 62104, 6447, 79090, 44070, 69971, 67422, 41151, 77842, 29965, 98489, 58855, 81382, 62356, 34842, 47091, 18127, 90857, 67183, 69590, 65152, 103228, 92013.

1000 koronát nyertek: 63455, 3056, 52467, 88531, 8766, 17380, 77242, 10618, 12659, 6707, 75964, 39668, 57670, 27199, 100592, 75099, 6146, 19544, 59747, 33981, 71717, 88391, 40936, 32657, 64341, 88277, 99313, 39880, 68020, 106378, 10643, 33897, 15910, 32894, 7356.

500 koronát nyertek: 41555, 67766, 8319, 23940, 91157, 30002, 15444, 32220, 82183, 108193, 11540, 91956, 153, 2931, 39068, 19519, 68576, 76198, 53668, 46283, 27033, 53998, 101582, 36912, 28971, 18885, 90934, 88395, 23744, 21217, 87217, 62991, 36900, 88728, 81041, 60991, 1218, 60014, 11003, 17589, 99927, 93187, 109223, 92965, 106945, 7080, 51687, 32245, 73308, 74500, 34572, 100723, 57817, 24640, 102, 94157, 4579, 23599, 88652, 76304, 65050, 100684, 10057, 42942, 16608, 66351, 101491, 89324, 3791, 23690, 9675, 31705, 27212, 24121.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

SZINÉSZET.

Hajduk Hadnagya.

Nagy sikerrel adták elő városunk szinpadján is Cobor Károly: Hajduk Hadnagya című nagy operettjét. Aki mint magyar érzelmű honfi, várakozással s némi büszkeséggel ment el a magyar szerzők magyar tárgyú darabjára, végighallgatva e mestermű előadását, annál büszkébben gondol arra, hogy van eredeti tehetség s értékes termelés honi költőinknél s ily kezdet után még sokkal jobbat is remélhetünk.

A szöveg írója, Rajna Ferenc megtalálta a magyar karakternek megfelelő eszmemenetet. A dal azt mondja a magyarról, hogy sirva vigad. Ezen nagy drámai erővel megirt szövegben is, ha van is mulatságos jelenet, frappans fordulat, mint alapeszme, mégis fentartja magát Boronay hajduhadnagy (Falussy) sok baja, üldöztetése, sanyarusággal telt életfolyása.

Boronay táborozás alkalmával a portyázó katonák kezéből megmenti a szép Jadwiga grófnét, (Némethné) aki felkéri a fess had-

nagyot, hogy kísérje őt el, amíg biztos talajra nem jő.

A lovagias hajduhadnagy, kit a kék szempár nagyon megigézett, meg is teszi ezt, bár tudja, hogy a hadiparancs szerint a tábort elhagyni halálbüntetés terhe alatt nem szabad. Ezen kihágása miatt börtönbe kerül, halálra ítélik. A szép Jadwiga itt felkeresi őt s szökésre biztatja, de Boronay azt semmi áron sem hajlandó megtenni. Barátaival: Gaston kadéttal (Áldor), Szépicig (Németh), Barbarina (Gerlaki) és Hájással (Hegyesi) egy cselet eszelnek tehát ki. A csapat vezetője Blanchefort ezredes (Boda) francia színészeket vár a táborba, akik az egyhangú élet unalmát elhajtják. Felöltöznek tehát színészeknek, köztük a szép arcú Gaston kadét is női ruhába, s az esti mulatságnál elbódítják, leitatják az ezredest és tisztjeit s a hajduk élére Boronayt állítják. Boronay vezeti is katonáit s a vár bevételénél első a falon. Mellette harcol hajdu ruhában Jadwiga is. Eközben Boronayt, mint szökevényt keresik s meg is találják Buda utcáin, s a rögtöni főbelövetést végre akarják rajta hajtani, midőn az utolsó pillanatban Jadwiga kegyelmet hoz a főhercegtől, s kik egymás életét megmentették, egymáséi lesznek is örökre.

Ezen nagyon hálás, drámai szövegre írta Czobor inkább operának, mint operettnek illő zenéjét. Tényleg, ha egyes kis részleteket pl. az első felvonás pajkos bekezdését, melylyel a darab csak nyerne, ha elhagynák — kiküszöbölte volna a szerző, egyöntetű, majdnem teljesen komoly darabot nyertünk volna. Czobor munkája valódi nyereség a magyar zeneirodalomban. Felhasználja a magyar motívumokat, kuruc dalok zengenek a táborozó hajduk ajkairól, nagy értékű magyar műdal az Édes anyám, mit álmodtál? kezdetű. De nem idegenkedik Czobor a modern zene előnyeitől sem s azokat nagy ügyességgel kihasználja. Falussy által előadott »Egy kék szempár« refrainú műdala ugy kompozicio valamint a kíséret ügyes orchestratioja által igazi műremek. A valcer műfajban is remeket produkált, különösen tetszett az első felvonás végefelé előadott tercett. Hogy a szerzőnek valóban nagy opera szerzői tehetsége van, bemutatta nagyon sok komoly zeneszámmal, a sok recitativóval, különösen a hatalmas finálékkal, a hol a műzene minden hatásos fogásait, a fugaszerű meneteket, ellenpointirozást a harsonákkal, több hangú kardalokat helyez előtérbe s az által új tetszetős befejezést ad darabja egyes részleteinek.

Csak örvendhetünk, hogy ily valódi műbecsű darab magyar szerző műve. Zenéje tán nem oly tetszetős, mint Huszka lány melódiája, de annál biztosabban fogja kiállani az idők kemény fogát.

A szereplők kitűnően s lelkesedéssel interpretálták a remek darabot. Meghajlunk különösen Áldor, Gerlaki és Falussy művészi tehetségei előtt, de a többi szereplők is tudásuk és tehetségük javát csillogtatták.

Színészeink bucsuzója.

(A „Sursum Corda“ szerzője Szabadkán.)

Vasárnap este bucsuzik el tőlünk szintársulatunk, amely alkalommal a nagyhirre vergődött színmű a „Sursum Corda“ kerül előadásra. Az est tehát minden tekintetben nevezetesség, Nemesak a premiér vonzza tehát

majd a színházba a közönséget, amikor a Nemzeti színház művésznője: *Lenkei Hedvig* játssza a darabban a főszerepet, hanem jelen lesz műve előadásánál maga a szerző: *Bosnyák Zoltán* is, aki már szombaton városunkba érkezik. Az estélyt a „Fehér Kerest“ egyesület rendezti és a tiszta jövedelem fele a jótékonycélra lesz fordítva. Előrelátható tehát, hogy mindezek a tényezők közreműködnek majd ahhoz, hogy az előadás fényes sikert érjen el.

Megemlítendőnek tartjuk, hogy a páholy-jog tulajdonosok részére ezuttal csupán szombaton délig lesznek a páholyok fenntartva s aztán a nagyközönség rendelkezésére bocsáttatnak.

Falussy jutalomjátéka. Szintársulatunk egyik legtehetségesebb és legambiciosusabb tagjának *Falussy Istvánnak* holnap este lesz jutalomjátéka a »Hajduk hadnagya« operettben. Ugy hisszük, fölösleges a nagyközönség figyelmét felhívni erre az alkalomra, amikor az igazi érdem elismerésével kell adóznunk.

SPORT.

A Sport egyesület közgyűlése.

Ma délután tartotta meg a Szabadkai Sport egyesület 11-ik évi rendes közgyűlését, a melyen Dr. Biró Károly polgármester elnökölt. A közgyűlésen több női tag is megjelent, köztük Dr. Biró Károlyné, a női torna kör osztályának a vezetője is.

Dr. Piller Arthur egyesületi titkár alapos pontossággal állította össze évi jelentését, melyet nagy tetszéssel fogadtak, kiemelte többek között a női torna osztálynak a megalakulását, amelynek igen nagy jövőt jósolt, ezekután következett a zárszámadások, a számvizsgálók jelentése a felmentvény megadása tárgyában és a jövő évi költségvetés megállapítása. Ugyancsak megerősített a női tornakör osztálya is. Végül következett a tisztviselői kar megválasztása, melyet legközelebb fogunk közölni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Zsaroló kereskedő.

Steiner Miksa, bajmoki kereskedő, a ki család bukásért már egy ízben 9 hónapi börtönbüntetést szenvedett el, bajmoki üzletét a felesége neve alatt folytatta. Az üzlet azonban sehogysem ment, miért is a következő furfangos tervet eszelte ki: Kovács János nevű inasát betanította, hogy este zárás után el fog menni a módosabb házakhoz és ott kendőket, törülközőket, harisnyákat ajándékképp fog szétosztogatni. Ezzel az volt a célja, hogy majd inasára ráfogja, hogy lopta az árukat és így azokat, akik elfogadták az ajándékokat, egyezkedésre fogja felhívni, nehogy orgazdaság miatt bajba kerüljenek. Az inas elvégezte a rábizott teendőket, különösen a leányoknak adogatott a holmikból. Többek közt Nagy Józsefné leányának és özv. Budanovics Józsefné fiának adott körülbelül 12 korona értékű árut. A szülők csak akkor értesültek, mikor Steiner magához hivatva és figyelmeztette őket a bajra. Nagynétől 150 frtot, Budanovicsnétől pedig 200 frtot kért, azzal hogy különben 3 hónapra lecsukattja őket. Meg is tette ellenük és inasa ellen a fenyegetést, de az

ügyesség az eljárást a vád alaptalansága folytán megszüntette s Steiner ellen a büntető eljárás kétféle zsarolás címén folyamatba lett téve.

A kir. törvényszék ma vette ez ügyet *Szerdahelyi Sándor* elnöklete alatt tárgyalás alá. Vádlott állhatatos tagadása dacára, az összes tanuk ellene vallottak, minek folytán zsarolás miatt *négy havi fogházra* ítéltetett.

A megtámadott rendőr.

Szuvajcsics Gábor egyik helybeli kocsmahelyiségben garázdálkodott, teljesen berugott állapotban január 20-án. A kocsmatulajdonos rendőrt hitt a részeg ember megfékezésévégett. Bacsics P. Mihály rendőr, a ki a legközelebbi őrhelyen volt abban az időben, meg is jelent, de amint Szuvajcsics észre vette a rendőr közeledését, neki rontott, arcul ütötte s aztán bicskáját előrántva, a kardját is erőszakkal elvette tőle. Az erőszakoskodó részeg ember ellen a büntető eljárás folyamatba tétetvén, ma állott a kir. törvényszék előtt hatóság elleni erőszak vétségével vádolva. A bizonyító eljárás során vádlott bűnössége beigazolást nyervén, őt a törvényszék *1 havi fogházra* és 20 kor. pénzbüntetésre ítélte.

LEGUJABB.

Uj főispán,

Reiszig Edét, Vas vármegye főispánját legközelebb saját kérelmére felmentik állásától. Helyét *Ernuszt* József fogja elfoglalni. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

A miniszterelnök pihenője.

Tisza István gróf miniszterelnök a husvétii szünetekre családjával két heti tartózkodásra geszti bir tokára utazik.

A király Budapesten.

Ő Felsége április hónap második felében a walesi herceg látogatása után egy heti tartózkodásra Budapestre jön, még pedig ma érkezett tudósításunk szerint az érkezés napja április 27-ére van megállapítva.

A szombati ülés napirendje.

A képviselőház szombati ülésének napirendjén a magyar-horvát provizorium és mentelmi ügyek szerepelnek, továbbá a gazdasági bizottság jelentése *Konkoly* Thege Miklósnak adandó tiszteletdíj tárgyában is napirendre kerül. Ez lesz a ház utolsó ülése a husvétii szünetek előtt.

KÖZGAZDASÁG.

A ragadós állati betegségek állásai Bács-Bodrog vármegyében március 20-áig
Veszetség: apatini j. Szond 1 u., bajai j. Vaskút 1 u., hódási j. Derye 1 u., topolyai j. Kishegyes 1 u. Takonykór és bőrféreg: óbecsei j. Óbecse 1 u., topolyai j. Kishegyes 1 u., Zenta v. 1 ker. 1 u., II. ker. 1 sz. Rühkór: apatini j. Gombos 5 u. ló, kulai j. Kiskér 1 u. ló, Kucura 4 u. ló, ujvidéki j. Okér 1 u. ló. Sertésorbanc: bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., bajai j. Csávoly 1 u., topolyai j. Topolya 1 t. Sertésvész: bácsalmási j. Mélykut 1 m., bajai j. Bátmonostor 1 u., hódási j. Bácsordas 1 u., Hódáság 1 u., kulai j. Overbász 1 sz., németpalánkai j. Szilbács 1 u.

Legfinomabb cigaretta hüvelyek

1000 DARAB

Kapható

Vig Zsigm. Sándor

könyv és papír

kereskedésében.

Valódi egyiptomi gliczerin mentes

Cleopatra frt 1.10

Diva legfin. egyiptomi parafás 1.60

Van szerencsém t. cz. szíves tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, e célra berendezett műhelyemben (Tompa-u. 296. „vörös ökör“ iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toilettek, **angol kosztüm, diszes tavaszi és nyári ruhák** stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és angol ruhákat,

melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által

készülnek. Remek állásért (Paletó, Spenser vagy testhez álló) kezeskedem.

BARTH HENRIK

férfi- és női szabó

Eötvös-utca 60. szám, (Halpiacz.)

Hirdetmény.

Rohonczy Elemér tulajdonát képező majsai szőlők közötti **6 lánccsatorna** utóajánlat adatván be, újabb árverési határnapul **1904. március hó 27. napjának délelőtti 10 óráját** tűzöm ki a helyszínére.

Kikiáltási ár: 6600 korona.

Részletes feltételek alulírt ügyvédi irodájában I. kör, Tompa-utca 261. sz. a. megtudhatók.

Dr. Pleszkovics Lukács.

Kol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér, Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fiu és leánygallérok	5 " "

A mű festőhez czimzett egyházi szerek és festékkereskedés, mű- és iparfestészeti terem megnyitás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a közel 20 éven át főnálló üzletemet megnagyítom és kibővíttem

egyházi szer és festékkereskedéssel.

A „Műfestőhez“ czimzett kereskedésben elfogadtatnak megrendelések **egyházi képfestésre, templom festésre** bármely stylben; **szobafestések** magyar stylben; **termék és szállodák** modern kifestése; **aranyozások, oltár-építések, szobrok polikromironása, másolások,** szóval minden a műfestési és festési szakmába vágó munkák.

Előnyös beszerzési források lehetővé teszik, hogy

redeti gyári árakban számíthatok, s így veendőmet olcsón és szolidan szolgálhatom ki.

Ajánlom továbbá a festőknek és háztulajdonosoknak legújabb találmányomat

nedves falaknak szárazsá tételére végett festés által,

mely feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom

a Bátori magyar új enyv,

mely kizárólag csak nálam kapható. — **100 kiló 25 korona.**

FIGYELMEZTETÉSI

Minden háziasszonynak elkerülhetetlenül szüksége. Házilag festheti mindenki ruháit fiox kelme festékekkel (örvényileg védve). Tizenöt perc alatt elkészül, függönyök, blousok, férfi ruhák festésével. — A festék minden színben kapható.

Ára egy tubusnak, mely 45 méter szövet megfestésére elegendő 85 fill. vagy 1 kor.

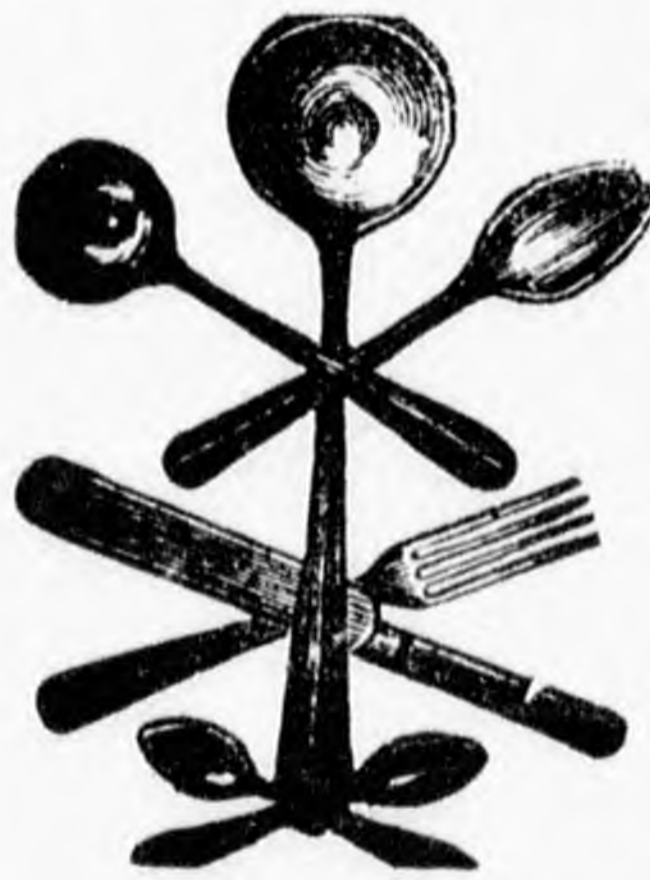
Bátori (Blaskovits) Mihály

műfestész Szabadkán.

Üzlet: Deák-utca 70-72-éle ház. Lakás: VII. kör, Erdő-utca 66. sz.

Egy háztartási mérleg

és 1 üveg eredeti francia parfüm
ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói

ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikói ezüst asztali kés, 6 darab mexikói ezüst evővillát, 6 darab mexikói ezüst evő-

kanalat, 12 darab mexikói ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 kiváló dessertvillát, 1 darab mexikói ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikói ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12 $\frac{1}{3}$ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok, Sztéküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom áruháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4 $\frac{1}{2}$ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Piperesszappant** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szépebbé válszon 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

➡ Mintákat nem küldök. ⚡

Kék zománcozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próbarendelmény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hornát-u. 54.

SZÖLÖLUGAST

ültessük minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár minden kuszó természetű) mert nagyjából ha megne is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálódatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím

Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Szőlős gazdák és kereskedők
figyelmét felhívom

tölgy

szőlő karoimra

150—180—200 cm. hosszúságban
jutányos árban szállítva.

Braun H. fia
SZABADKA.

Elsőrendű minőségű
MESZET,
valódi beocsini portland és román
CZEMENTET

métermázsánsként legjutányosabb árak mellett házhoz szállit

KERTÉSZ ALBERT

építési és gazdasági anyagok raktára
SZABADKA,

Petőfi-utca 88. szám.

Telefon 204. szám.

Teljes waggonrakományok bármely állomásra szállítva!

KERTÉSZ ALBERT

SZABADKA, VI. kőr, Petőfi-utca 88. sz. (gimnáziummal szemben.)

Telefon 204. szám.

MELOCCO PÉTER Budapest

Márvány, mozaiklap, műkö és cementáru-gyár. Beton és vasb. építési vállalat

KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA.

Építési cikkek s gazdasági anyagok raktára.

ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

Állandóan raktáron tart:

Építési anyagok: Elsőrendű minőségű biharmegyei fával égetett darabos és építési mész. o Valódi beocsini román és portland cement eredeti ólmozott zsákokban. o Hornyolt tetőcserepek. o Tűzálló (chamotte) téglák. o Valódi egeresi szobrász és alabástrom gipsz. o Kátrány kőfedéllemezek. o Szagtalan valódi asphalt lemezek. o Asphalt elszigetelő lemezek. o Vizmentes kőszénkátrány. o Elsőr. Carbolineum főtítésre o Cement és mozaiklapok a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. o Csömöszölt portland és kőagyag csövek. o Szurok fáklyák.

Gazdasági cikkek: Elsőrendű repeze olaj. o Kék uszó és gazdasági kocsikenőcs. o Carbolsav fertőtlenítésre. o Valódi orosz gépolajok eredeti hordókban o Valódi oliva olajok. o Hengerolajok o Nehéz és könnyű gépolajok. o Elsőrendű gépszir (lowotte).

Sürgöny és levélcím: **Kertész Albert Szabadka.**

Jutányos árak. Csak elsőrendű árúk. Azonnali szállítás.

Feltűnő! UJ! Feltűnő!

4 fill. szájillatosító pasztillák

dohányzók részére.

4 filléres szájillatosító pasztilla mindenkire nézve, de különösen dohányzók részére nélkülözhetetlen!

4 filléres szájillatosító pasztilla a dohányfüst és nikotin utóízét megsemmisíti! Frissítő, kellemes illatot és ízt kölcsönöz a szájnak.

4 filléres szájillatosító pasztilla nagy melegben az ártalmas vizivást pótolja, mert a szomjat oltja, s így a legjobb és legolcsóbb üdítőszer.

4 filléres szájillatosító pasztilla tiszta összetétele folytán az emésztést elősegíti, étvágyat gerjeszt, tehát senkinél se hiányozzék!

Kapható: egyedi elárusítójánál Szabadka és vidékére

GOLDARBEITER HERMAN első szabadkai csukorka gyárosnál.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzeséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas COMPOUND lokomobilokat.

MILLENIUUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.